

YR

A N T H E N A U B U B B U G O L

YN

E I S T E D D F O D B E T H E S D A,

Ddydd Iau Dyrc hafael, 1853,

YNGHYDA'R

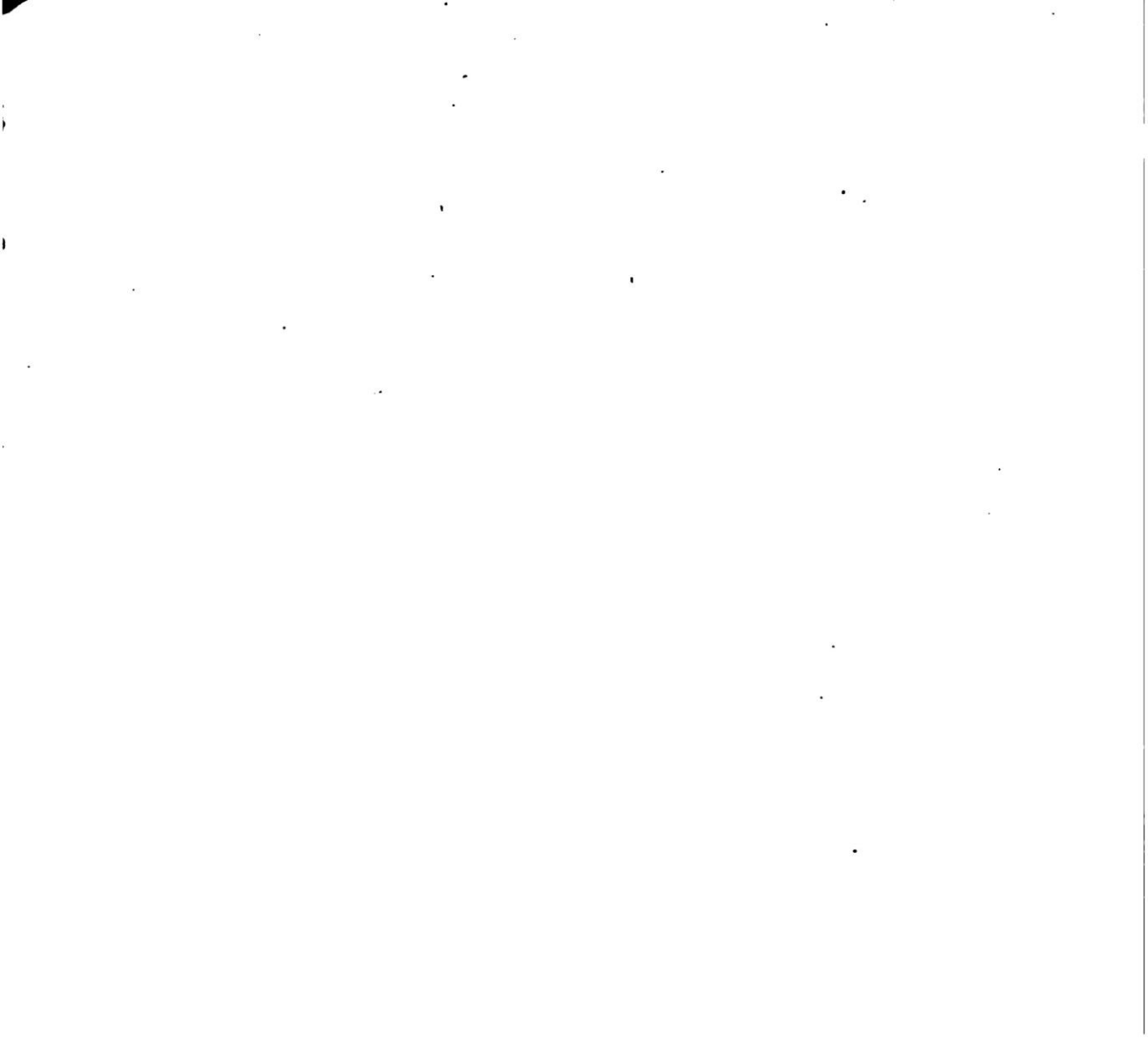
F H I R N I A D A N T H.

CAERNARFON:

ARGRAFFWYD A 'CHYHOEDDWDYD GAN WILLIAM OWEN, POOL LANE.

LLUNDAIN: HUGHES & BUTLER, ST. MARTIN'S-LE-GRAND.

1854.

Y FEIRNIADETH.

AT BWYLLGOR EISTEDDFOD GERDDOROL BETHESDA,

Yr hon a gynhelir Iau Dyrchafael, Mai 5, 1853.

FONEDDIGION,

YN gymaint ag i chwi fod mor hynaws a charedig a gadael ar fy llaw i, i ddosbarthu y testynau a'r gwahanol Feirniaid, tybiais mai y ffordd fwyaf didrafferth, eto i'r un dyben, oedd gosod dau o honom i farnu pob testyn; ac os byddai y ddau hyny o'r un farn, na fyddai angen dim yn ychwaneg; onide i'r llall fod yn Ganolwr (*Umpire*).

Felly, anfonais y Geiriau Saesonig i ofal Mr. Mills a Mr. Edwards, yn nghyd a'r Anthemau ar "YMDYRCHA O DDUW." Edrychodd Mr. Mills a minau dros yr Anthemau ar "GRASLAWN A THRUGAROG," a chymerodd Mr. Edwards a minau yr Anthemau "DARFU AM Y CYFIAWN" yn nghyd ag "MOR HAWDDGAR YW DY BEBYLL" o dan ein sylw; a gobeithiaf fod y drefn yna yn dderbyniol a chymeradwy gan y Pwyllgor a'r Ymgeiswyr, oblegid os buasai dau o'r Beirniaid yn cydweled, ni fuasai barn y llall yn ddim i'w gwrthsefyll pe buasai yn digwydd

annghytuno â hwynt, ac ni fuasai ei lafur yn fawr well na phoen a thrafferth wedi y cyfan.

Bellach y mae yn dda genyf gael eich hysbysu fod yr holl Feirniaid wedi cytuno yn eu barn am y rhai goreu, a disgwylir i'w barnau gael eu derbyn gyd a yr un serch a chariad, ag y ffurfiwyd, yr ysgrifenyddwyd ac yr amlygwyd hwynt; a rhag i'r porth fyned yn fwy na'r adeilad ymataliwn ar hynyna o ragymadrodd.

"DARFU AM Y CYFIAWN." ESAY LVII. 1, 2.

GWOB, £2, 10s. A THLWS GWERTH GINI.

Derbyniwyd 6 o gyfansoddiadau ar y testyn hwn.

"AWYDDUS."—Am enill fe allai; drwg genyf nas gellir tori ei awydd y tro hwn fodd bynag. Cynghorem ef i fyfrio llawer ar Awdwyr teilwng, ac ymawyddu am ymdebygoli iddynt yn eu rhagoriaethau, ac yna gall ddisgwyl enill cyn hir.

"CARADOG"—Dinerth hollol ydyw y cychwyn. Y mae "Efe a â" yn amcanu yw weddol; gallai orphwys yn llawer esmwythach a dedwyddach yn ei "yn ei ystafelloedd" nag y mae yn gwneyd yma. Ysgrifenwr budr ac afier i'w ryfeddu ydyw; gofaled am fod yn fwy twt y tro nesaf.

"NOTATOR."—Ceir rhai darnau da iawn gan hwn, a rhai eraill lled ddiwerth. Go lew ydyw y ddau *Imitation* cyntaf. Rhyw afrosgo ydyw "Efe a â." Yn "Hwy a orphwysant" y mae ymgais at gywreinerwydd, ond dryw yn cynyg efelychu yr eryr ydyw braidd. Rhaid cael cryn dalent i drin pethau cywrain.

"HIRAETHYDD"—Y peth mwyaf ar ol gan Hiraethydd ydyw methu asio y *subject* a'r *counter subject*; gallai fod un yn rhy oer a'r llall yn rhy boeth; y brif sylfon yn rhy lwfr i ateb i sydynrwydd y *counterpoint*, ac os felly, gwyr Hiraethydd yn well na mi na asiant byth yn daclus. Efelychiad tlws sydd ar y "gwyr trugarog," a'r darn goreu sydd ar "Efe a â." Mae gormod o wahaniaeth rhwng symudiadau y *subject* a'r *counter subject* yn y *Chorus* olaf. Rhodia un yn ei uniondeb gyda phwyll patriarchaidd, tra y mae y llall fel ebol gwyllt yn *prancio* yn anystyriol ar ei draws yn hollol ddiereol, yr hyn a brawf nad yw pob un yn rhodio yr un modd yn ei uniondeb.

"GALARWR"—Y mae hwn yn llawnach o deimlad a phwyll na Hiraethydd, a chryn dipyn o amrywiaeth a pheroriaeth yn ei waith, yn neilltuo "Efe a â," oddigerth ambell i darawiad a symudiad rhy gyffredin a glywir "yn eu hystafelloedd" yn nghyd a'r *slur* ar "rhodia." Onid yr un un yw hwn a *Notator*? Ni dda genyf mo'r

bobl ddauwynebog yma *at all*. Os yr un un ydynt, buasai yn well i'r ddau gyfansoddiad fod yn un.

"PLENYDD"—Cynghaneddu yn ddiofal ddychrynlyd ddarfu hwn, heblaw fod ei gyfansoddiad yn rhy amddifad o *musical ideas* o lawer i fod yn gyfansoddiad teilwng o wobr ac hefyd o'i awdwr

Tybiwyf fod y testyn hwn yn fwy barddonol a cherddorol na'r un o'r testynau, ac yr oeddwn yn fwy gobeithiol ac awyddus am gyfansoddiadau teilwng arno, ond rhaid addef i mi gael fy siomi yn fawr. Nid oes yma yr un da iawn, na neb yn rhagori fawr ar eu gilydd; pe rhoddid y tri olaf yn y sach, anhawdd gwybod pa un o'r tri a ddeuai allan gyntaf.

Rhagora Hiraethydd yn ei gynllun a'i ymgais, Galarwr yn ei symledd a'i amrywiaeth, a Plenydd yn ngrym ei sylfonau a destlusrwydd ei symudiadau. Gallai fod Hiraethydd ychydig yn ol i'r ddau arall, ond pa un o honynt hwy sy'n rhagori, yn wirnisgallaf sicrhau, heblaw fy mod yn gogwyddo braidd at Plenydd.

"GRASLAWN A THRUGAROG YW YR ARGLWYDD." CXLV. 8, 9, 21.

GWOBE, 24. A THLWS GWERTH GINI.

Daeth 6 o gyfansoddiadau i law ar y testyn yma.

"ALLDUD O FEIRION"—Ceir aml i darawiad dymunol yn nghyfansoddiad Alldud, er mai afrosgo ac anystwyth ydyw yr acen a'r gynghanedd ganddo yn fynych; gallai fod ei sefyllfa alldudiedig o'i wlad yn anghyfeus iddo

gyfansoddi ei waith cystal ag y dymunai; os felly, brysied yn ei i "Feirion i'w ail fyfyrion."

"Eos."—Y mae enw hwn yn fwy cerddorol na'i gyfansoddiad; er y gellid cael ei waelach, eto dylid ael ei well. Y mae y "Daionus yw yr Arglwydd" a "Thraetha fy ngenau" yn ddarnau lled wych; nid yw llall haner cystal. Os collir at y diwedd, bydd y golled yn ormod i neb fod yn enillwr.

"LORCENIUS."—Dyma gyfansoddiad wedi ei ysgrifenu'n *stylish* iawn; gresyn na fuasai y corph yn ateb i'r isg, eithr "y dillad yw y dyn, ar dyn yw y truan." Mae cyfansoddiad gwael wedi ei ysgrifenu yn hardd yn debyg iawn i olchiad aur ar bren pwdr; yr olwg llanol yw yr olwg oreu. Yr ydym yn dweyd fel yna rhoddi ein cymeradwyaeth i ysgrifenedig Lorcenius yn i'r trach nag anghymeradwyo ei waith.

Y peth a eilw y saeson yn "*progression of harmony*" add heb ei ddeall yn haner da gan yr Awdwr, ac y mae ymddangos fel un mewn cyfyngder yn methu troi ar e nac aswy, yn ol nac yn mlaen, nes ydyw y fansoddiad wedi ei wasgu allan o wynt ganddo; nid s eisiau gwell cynllun efallai, ond cael digon o wroldeb nedrusrwydd i'w weithio allan.

"JUDAH."—Cyfansoddodd hwn yn llawer gwell nag ysgrifenedig, yn nghyd a'i gyfaddasu i'r Organ. Rhy sgarog ac agored yw y lleisiau heb *Accomp.*; ac nid hawdd fydd cael hyn yn gyffredinol yn Nghymru; b hyn y mae yr Anthem yn hollol ddiwerth. Prif ratoriaeth y cyfansoddiad yw, ei fwynder, a'r *Fugue* sydd ar "Traetha fy ngenau." Nid mor gymeradwy

ydyw y *skurs* sydd a'r "fyth ac yn dragywydd."

"D. AP GWILYM."—Cyfansoddiad maith wedi ei ysgrifenu yn dda, a'i weithio yn rhagorol. Nid da genyf yn fwy na'r hen Howell o Gaerdydd adael yr y allan yn y frawddeg "Yw yr Arglwydd"; Yw yr Arglwydd sydd yn fy Mibl i beth bynnag am Fibl D. ap Gwilym. Tybiwyf pe buasai D. yn cyfansoddi a'r ei chyfer, y buasai gymaiant a hyn yn well, a'r sylfonau yn ystwythach. Cynghanedd wael sydd ar "Hwyrfrydig i ddi." Hen reol dda na chlywais i neb eto yn ei cholllarnu ydyw fod yn rhaid i'r *Dominant chord* gael ei *elevated third*, yn neilltuol wrth arwain i'r cyweirnod; diystyrwyd y rheol yma yn rhy fynych gan D. ap Gwilym. *Trio* mwyn a naturiol ydyw y *Trio*; ond prif ogoniant celfyddydol y cyfansoddiad ydyw y *Full chorus*. Ceir mwy o gerddoriaeth mewn darnau eraill o'r gwaith, ond ceir mwy o gelfyddyd fe allai yn y darn hwn. Mae rhywbeth yn anystwyth ynddo er y cwbl, a cham-arferiad lled fynych yn cael ei wneyd o'r *transition tones*. A ydyw yr *Imitation* ar "Bendithied pob cnawd" mor wreiddiol ac wedi ei gynghaneddu mor fedrus ag y disgwyliad?

"AWENTYDD."—Dyma gyfansoddi a'r ysbryd beth bynag am y deall. Yn y *Fugue* sydd ar y "Graslawnd a thrugarog yw yr Arglwydd" ceir celfyddyd a theimlad wedi eu cymhwys gydgysylltu yn y modd goreu, fel nad yw y teimlad yn cael ei lethu gan y gelfyddyd na'r gelfyddyd gan y teimlad. Y mae y *Trio* yn ystwyth, gwreiddiol a tharawiadol—y peth a ddymunid i bob *Trio* fod. *Fugue of Imitation* sydd ar "Traetha fy ngenau"; eryn

amddifad o gywreinrwydd celfyddydol, y mae yn llawn o ystwythder a thlynsni.

Rhwng D. ap Gwilym ac Awenydd y mae y dorch i'w thynu. Tybiwyf mai cyfansoddiadau gwerthfawr a theilwng sy gan y ddau, ond pa un yw y goreu yw y pwnc. Nid amheua neb nad yw y *chorus* cyntaf o'r *Trio* sy gan Awenydd yn tra rhagori o ran amrywiaeth yn eu trefniadau, ac ystwythder yn eu symudiadau, cywirdeb yn eu cynganedd, a pheroriaeth yn eu sylfonaau, ar eiddo D. ap Gwilym; felly, yr unig fan y maent yn agos at eu gilydd ydyw, yn y *chorus* olaf. Yno y mae D. ar ei oreu mewn *pomp* a chelfyddyd, ac Awenydd ar ei oreu mewn symledd a thlynsni; yr *actors* a'r *scenes* ffugiol ydynt y gwrthddrychau amlycaf gan un, ond y pethau yn fyw sy gan y llall; wel, os yw y pethau yna yn wir, fel y credwyf eu bod, y maent yn troi y fantol o du Awenydd.

MOR HAWDDGAR YW DY BEBYLL.

PSALM LXXXIV. 1, 2, 4.

GWOER, 23, A THLWS GWERTH GINI.

Derbyniwyd 12 o gyfansoddiadau, a dosbarthwyd hwynt fel y canlyn:—

DOSP. II.

"TUBAL."—Y mae cyfansoddiad hwn bron mor uniawn a'r saeth; nid yw yn gwyro ar dde nac aswy, i fynu hac i lawr, ond aiff rhag ei flaen gyda'r gwynt fel llestr heb angor na llyw yn perthyn iddi. Nid di-

ogel na gwerthfawr iawn yw llestr felly Tubal.

"YMDRECHDDYN."—Y mae cyfreithiau egluraf a hawddaf cynganedd heb eu haner cadw gan yr Ymdrechddyn hwn, "Ac od ymdrech neb hefyd, ni choronir ef onid ymdrech yn gyfreithlon."

"GWILYM."—Cynllun da; "Hawddgarwch pebyll yr Arglwydd" yn cael ei ddwyn i'w gof gan *choruses* bychain, nes gwneyd i'w enaid hiraethu a blyso am danynt, a'i galon waeddi am y Gwr mawr sydd yn eu meddianu. Pe buasai yr efelychiad sydd ar "Gwyn fyd preswylwyr" yn fwy ystwyth ac amrywiol, buasai yn gosod allan ei gwynfydedigrwydd yn fwy gwynfydedig.

"IOAN."—Dernyn goreu Ioan sydd ar "Mor hawddgar." Mae "fy enaid" wedi ymddyrsu gan hiraeth a blys fel y mae yn anhawdd gwybod pa le y mac; y ydym yn clywed y waedd, ond yn methu gweled dim. Moliana "preswylwyr dy dŷ" yn selog, er fe allai fod y sel yn fwy na'r wybodaeth. "*I like the fire, but not the smoke.*"

"IEDDIAN."—Cyfansoddiad dirodres hollol; ei goll yw ei undoniaeth; dylid gochelyd hyny ar bob cyfri mewn darnau meithion; a thuag at hyny rhaid cactysgogiadau, cyweirnodau, a meddylddrychau newyddion yn aml. Rhy brin ydyw Ieddiann o'r anhebgion hyny, er eystal genym glywed y gôg ddechreu yr haf, y mae ei chan yn myned yn ddiflas yn fuan.

DOSP. I.

"APOLLONIAN."—Cychwyna Ap. yn nerthol—

efelychiad go lew wedi hyny, os nad yw yn rhy amherthynasol; llesg braidd yw y *Duett-chorus* digon cymeradwy sydd yn ei ddilyn, ond fod y gynghanedd yn wan ac yn anghywir weithiau. Tybiwyf y gall hwn ddyfod yn Apollonian o'r iawn ryw.

"CYNDELW."—Y mae gan hwn ddigon o ddefnyddiau, ond eisieu mwy o fedrusrwydd i'w defnyddio. Ceir gwaith da ganddo ar "Mor hawddgar," a *solo* llawn o deimlad ar "Fy enaid" &c., a defnydd *Fugue* wych ar "Gwyn fyd" &c. Ymddengys fod yr Awdwr naill ai yn analluog i'w thrin, neu yn rhy ddifater o honi. Buasai ambell un yn gwneyd gorchest o honi; ac os cymer Cynddelw y drafferth i'w hail bobi, tybiwyf na bydd eisieu ei gwell.

"NELEORIUS."—Ceir rhai darnau mwyn a gwreiddiol iawn yn hwn; gwisgir ef yn *style* y saeson braidd. Tybed na ddylasid rhoi mwy o amrywiaeth yn y *chorus* olaf, yn lle ymdroi yn ormodol oddeutu ymyl y *dwfr*, fel pe buasai ar yr Awdwr ofn ymollwng i nosio; gallasai fyned yn mhellach i'r *dwfr* o lawer ac heb ryfygu, pe buasai hyny yn fwy cydweddol ag ysbryd y testyn.

"AF IEUAN."—Dylai Ieuan fod yn falch o'i fab, y mae yn gyfansoddwr campus. Y mae "Mor hawddgar," er yn amddifad o gywreinrwydd celfyddydol, mor naturiol a hawddgar ag sydd eisieu byth. Y *Duett* a'r *Trio* ydynt deimladau wedi eu sylweddoli. Nid yw y *chorus* mor gymeradwy, er ei fod yn "*five voices*;" tybiwyf y gallasai "*four voices*" osod allan ei holl rinweddau. Tarawiadau swynol sydd ar "Gwyn fyd preswylwyr dy dŷ;" ond y mae "y'th folianant"

braidd yn rhy sydyn; y mae y crochan yn berwi cyn i'r tan gyneu.

"MOLWR."—*Fugue* a thri *counter subject* sydd gan Molwr ar "Mor hawddgar yw dy bebyll," a rhai da iawn ydynt; ond ymddengys fod yr awdwr wedi syrthio i ormod cariad a hwynt, oblegyd ysgrifena ac ail ysgrifena hwynt drachefn a thrachefn, a hyny bron yn yr un dull. Tybiwyf fod tri pheth perthynol i bob *Fugue* ag y dylai pob cyfansoddwr eu deall, sef, pa bryd, pa fodd, a pha faint i'w ddefnyddio o honi. Gellir *polishio* gormod ar y *diamond*. Wedi i'r *painting* gael ei berffeithio, tynnu y *brush* drosto unwaith yn rhagor a'i dyfetha. Dylasai Molwr wneyd mwy o ddefnydd o *Codettas* ac *Episodes* er asio ei *Fugue* yn well. Rhaid i'r *subject* a'r *counter subject* redeg yn naturiol i'w gilydd fel lliwiau yr enfys, cyn y bydd yn *Fugue* hardd iawn. Pe cymerai Molwr y drafferth o'i hail sawdro, byddai yn un o'r darnau mwyaf campus. Gweithiodd ei *Fugue* olaf, er yn salach o ran defnyddiau, yn llawer mwy taclus. Myfyrdod ac arferiad a wna gyfansoddwr da o Molwr.

"BLEGWYD."—Tybiwyf mai nid da oedd cymeryd cywair lleddf i osod allan hawddgarwch petyll yr Arglwydd; ond y mae yn fwyn i'w ryfeddu serch hyny. Onid yw adrodd "O! Arglwydd" mor aml yn y *Fugue of Imitation* fechan sydd ar y geiriau yn rhy debyg i gymeryd enw yr Arglwydd yn ofer; pe yr arferasid ef mewn ymddyddanion cyffredin, cyfrifasid ef felly; ie, buasid yn ei gondemnio mewn gweddi; nid wyf yn meddwl fod y seiniau cerddorol yn ddigon

o fantell dros yr arferiad. Nid yw y seraphiaid wedi meiddio adrodd ei enw ond tair gwaith yn olynol, a diau eu bod hwy yn llawer mwy cysegredig ac ysbrydol na ni. Ar "fy nghalon a'm cnawd" ceir *Fugae a-chounter subject*; *Fugae* dda ond y mae y *counter subject* yn perthyn i gyweirnod arall yn hollol; pan y mae y *subject* yn y cyweirnod G, y mae y *counter subject* yn y cyweirnod D, a *vice versa*. Pa fodd y bu hyn Blegwryd? Nid ydych wedi myfyrio digon ar natur a dyben *transition tones* i briodi y naill a'r llall a'u gilydd mewnglan briodas, fodd bynag am un fudr.

Nid priodol yw ysgrifenu nodau i lawr, a dadleu mai *passing notes* ydynt, heb rhoddi eu priodol gyfeiriad iddynt. Nid yw *passing notes* i fod fel can rhedynen heb gyfeiriad yn y byd.

Gosodir moliant gwastadol preswylwyr y ty allan trwy *Fugae* wir gampus, a *chounter subject* wedi ei weithio yn *florid counter point*, tebyg o ran cynllun i "We Worship God" gan Handel; Yr awydd gormodol am gyweirnydd sydd yn andwyo cyfansoddiadau yr Awdwr yma yn barhaus. Tybiwyf ei fod wedi cyfansoddi ar bob un o'r testynau, ac y mae y bai hwn i'w weled yn y cwbl. Pe gallai ymfoddloni ar weithio yn rhyddach, ac ymestyn cymaint at gael symledd a phrydferthwch yn ei gyfansoddiadau ag y mae am fod yn gywrain, byddai yn anhawdd cael ei well.

"Y PERERIN."—Dyma gampwaith na fyddai yn gywilydd i'r un o gampwyr y cyfandir ei arddel. Tybiwyf fod pob un o'r cyfansoddiadau eraill yn esgyn dringraddau rhagoriaeth bot yn *step*, y naill yn dringo

ffon yn uwch na'r llall, ond llamodd y Pererin ar y cynyg cyntaf gymaint a'r lleill i gyd gyda eu gilydd, fel, faint bynag ydyw Blegwryd yn uwch na'r isaf o'r rhestr, y mae y Pereringymaint a hyny yn uwch nag yntau.

Rhaid gweled a chlywed y cyfansoddiad hwn cyn y gellir gwneyd cyfiawnder a'i ragoriaethau. Y mae pob *theme*, bar, a tharawiad o'r gerddoriaeth yn gwisgo yr hawddgarwch penaf. Nid wyf yn meddwl y buasai perraidd Ganiadydd Israel yn gallu rhoi allan deimladau blysig ac hiraethus ei enaid yn fwy rhagorol nag y darlunia y Pererin hwynt. Yr wyf bron a meddwl nad yw Pererin er ei holl ragoriaethau mor gyfarwydd a'r *transition tones* ag y dylai. Beth yw yr *enharmonic modulation* yma Pererin? Ofnwyf dy fod wedi pererindodi ar y pellaf gan rai "*now a days*," ond beth bynag am hyny daethost adref, er yn sydyn ac ar hyd llwybr disathr, yn llawer mwy llawen a chefnog na phan yn cychwyn. Nid oes genyf bellach ond dy adael i eistedd i lawr yn nghynteddau yr Arglwydd, ac aros ynddynt i foliannu ei enw holl ddyddiau dy fywyd. Naturiol ydyw casglu bellach mai y Pererin yw y cyntaf a Blegwryd yn ail, ac yn ol hyny gwobrer hwynt.

Bellach Foneddigion gwnewch yn fawr o'r llafur a chiliwn ninau i orphwys.

E. STEPHEN.

Derbyniodd y Parch. E. Stephen yr hyn a ganlyn oddiwrth y Parch. J. Mills:—

Yr wyf yn cyduno a chwi i farnu Awenydd yn oraf, a D. ap Gwilym yn ail.

Yr wyf wedi anfon y lleill i Mr. Edwards, ac wedi barnu, mai ar y cyfan, Tubal Cain yw y goraf, a Mawr Fyfyriwr yn ail.

THE ADJUDICATION OF THE REV. J. D. EDWARDS.

ISAIAH LVII. 1, 2.

RECEIVED 6 compositions on this subject

I am sorry to observe that most of these Compositions are very inferior indeed.

"*Awyddus*" and "*Caradog*" are full of errors, and nothing but jumbling pieces; with very little knowledge of music: written very carelessly.

"*Hiraethydd*," has a tolerable piece—some good parts, but upon the whole not suitable to the subject, and with very little taste.

"*Notator*:"—this is also a tolerable work: some taste, and good arrangement: but it has many errors, though the author is not without knowledge of music.

"*Galarwr*:"—this is really a fair composition: some parts are very good, and the chorus is not without merit: I consider this the second best.

"*Plenydd*:"—this has a better composition than the last: this person has taste and knowledge—the chorus is good and correct:—though it has errors, still I deem it the best on this subject.

PSALM LXXXIV. 1, 2, 4.

12 COMPOSITIONS were sent in upon this subject.

On this subject several creditable works have been received: they are better than those on the other subjects.

Without detailing the merits of each piece, I will observe that most of the authors do not show much knowledge of Rhythm and Accent.

c

I may name "*Cynddelw*," "*Molwr*," "*Ap Ieuan*," and "*Apollonian*," as pretty good specimens—"Cyn-ddelw" and "*Molwr*" in particular: both these have taken pains with their work, but they are deficient in merit to gain any of the prizes.

"*Blegwryd*:"—this is a good piece: he has taken great pains; yet he is rather stiff:—but upon the whole I consider this worthy of the second prize.

"*Y Pererin*:"—this is an excellent composition, and is by far the best:—I deem it one of the best pieces I have seen for some time; this author understands the subject, and treats it well: the arrangements are good, and some parts grand:—this is very worthy of the first prize:—this author will not remain long unknown in the musical world, if he perseveres.

PSALM CVIII. 5, 6.

RECEIVED 14 compositions upon this subject.

Many of these compositions are inferior: the defect I find in them is—want of *understanding the subject*, and consequently inability to *express it in music*.

I must not omit naming "*Jerimoth*," "*Colwenydd*," and "*Cynwawr*" as tolerably good specimens:—the best is "*Tubal Cain*," and the next is "*Maws-fyfyriwr*," who has a good composition, but the piece by "*Tubal Cain*" is decidedly the best:—this person treats the subject well, and his work is highly creditable; "*Tubal Cain*" deserves the first prize.

7. 1. 19

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17. 1. 19

YMDDYRCHA, O DDUW.

Psalm cviii. 5, 6.

TUBAL-CAIN, aef J. D. JONES, Rhuthyn.

Ym - ddyrcha, O Dduw, gor - uwch y nefoedd, Ymddyrcha, O Dduw, gor - uwch y

Be thou exalted above the heavens, yfwr.

nefbedd; Ym - ddyrcha, O Dduw, gor - uwch y nef - oedd, gor - uwch y nef -

ypwr! above the

1

YMDDYRCHA, O DDUW.

oedd; Ym - ddyrcha, O Dduw, Ym - ddyrcha, O Dduw, Ym - ddyrcha, O Dduw, Ym -

Ym - ddyrch - a, O Dduw, Ym - ddyrcha, O Dduw, Ymddyrcha, O

This system consists of four staves of music. The first staff is a vocal line with lyrics. The second staff is a piano accompaniment. The third and fourth staves continue the vocal and piano parts respectively. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is common time (C).

ddyrcha, O Dduw, O Dduw, gor - uwch y nefoedd; a bydded dy o-

Unsciniaw.

Dauw, Ym - ddyrcha, O Dduw, &c.

This system continues the musical score. It includes a vocal line with lyrics and piano accompaniment. The lyrics include a religious reference to 'nefoedd' (heaven) and 'bydded dy o-' (thy dwelling). The system concludes with the instruction 'Unsciniaw.' and the lyrics 'Dauw, Ym - ddyrcha, O Dduw, &c.'.

YMDDYRCHA, O DDUW.

3

goniant ar yr holl ddaear; a bydded dy o - goniant ar yr holl

This system consists of four staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains the lyrics 'goniant ar yr holl ddaear; a bydded dy o - goniant ar yr holl'. The bottom three staves are piano accompaniment, with the third staff in treble clef and the fourth in bass clef. The music is in 4/4 time and features a mix of eighth and quarter notes.

ddae - ar; Ym - ddyrcha, O Dduw, gor - uwch y nefoedd;

This system also consists of four staves. The top staff is a vocal line in treble clef. It contains the lyrics 'ddae - ar; Ym - ddyrcha, O Dduw, gor - uwch y nefoedd;'. The bottom three staves are piano accompaniment, with the third staff in treble clef and the fourth in bass clef. The system includes dynamic markings: *ff* (fortissimo) at the beginning of the vocal line and *p* (piano) at the end of the system. The time signature changes to 2/4 at the end of the system.

bydded dy o - goniant ar yr holl ddaear; a bydded dy o-

This system contains the first four staves of the musical score. The first staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It includes the lyrics 'bydded dy o - goniant ar yr holl ddaear; a bydded dy o-'. The second and third staves are treble clef accompaniment. The fourth staff is a bass clef accompaniment. The music is in 4/4 time.

Unseiniau.

goniant ar yr holl ddae- ar; a bydded dy o gou

a bydded dy o - goniant, dy o-

This system contains the next four staves of the musical score. The first staff is a vocal line in treble clef, continuing the melody from the first system. It includes the lyrics 'goniant ar yr holl ddae- ar; a bydded dy o gou'. The second and third staves are treble clef accompaniment. The fourth staff is a bass clef accompaniment. The music continues in 4/4 time.

First system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The second staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The third staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The fourth staff is a bass clef with a key signature of one sharp. The lyrics are: "iant ar yr goniant, dy o - goniant, dy o - goniant, dy o - goniant ar yr".

Second system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The second staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The third staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The fourth staff is a bass clef with a key signature of one sharp. The lyrics are: "holl ddaear, ar yr holl ddaear, a bydded dy o holl ddaear, ar yr holl ddaear,". There are dynamic markings *p* (piano) above the first and third staves. There are also some performance markings like "2" and "3" below the notes.

gon - iant, a bydded dy o gon -

a bydded dy o - gon - iant, a

bydded dy o - gon - iant,

a bydded dy o - gon -

Detailed description: This system contains four staves of music. The first three staves are in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The fourth staff is in bass clef with the same key signature. The lyrics are written below the staves, with some words spanning across staves. There are some musical notations like '2' and '1' above notes in the third and fourth staves.

- iant ar yr holl ddaear, bydded dy o - goniant ar yr holl

bydded dy o goniant, bydded dy o - goniant ar yr holl

bydded dy o - gon - iant ar yr holl

- iant, dy o - gon - iant ar yr holl

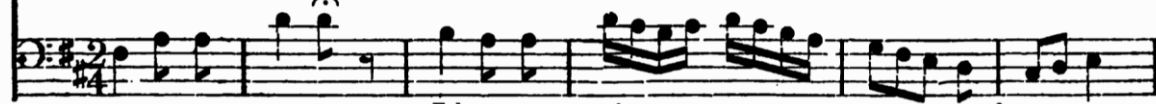
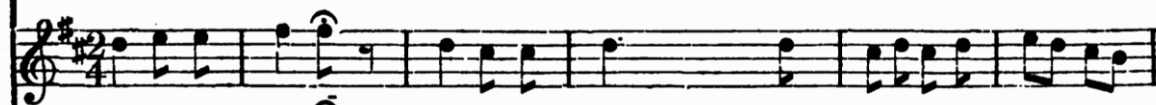
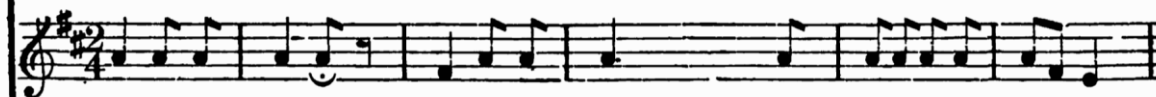
Detailed description: This system contains four staves of music, continuing from the first system. It follows the same instrumental arrangement (three treble staves and one bass staff). The lyrics continue across the staves. The music concludes with a double bar line and a repeat sign at the end of the fourth staff.

RECIT. (*Bass.*)

CHORUS.

Fel y gwar - ed - - er &c.

YMDDYRCHA, O DDUW.

pp *f* *Unseiniaw.*

anwyl, Fel y gwareder dy rai anwyl; achub a'th dde - heulaw, a gwrando

pp *f*

pp *f*

f, achub a'th dde - heulaw, a gwrando *f*, achub a'th dde - heulaw,

achub a'th dde-

First system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a vocal line with lyrics: "achub a'th dde - heulaw, achub a'th dde - heulaw, achub a gwrando fi,". The second staff is a piano accompaniment. The third staff continues the vocal line with lyrics: "heulaw, achub a'th dde - heulaw, achub a'th dde - heulaw, &c.". The fourth staff is a piano accompaniment.

Second system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a vocal line with lyrics: "gwrando fi, gwrando fi, gwrando fi, gwrando fi, gwrando". The second staff is a piano accompaniment. The third staff continues the vocal line with lyrics: "gwrando fi, gwrando fi, gwrando fi, gwrando fi, gwrando". The fourth staff is a piano accompaniment. A small number "3" is written below the first measure of the bottom staff.

First system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a vocal line with lyrics: "fi, achub, achub, a - - chub a'th dde - heulaw, a". The second staff is a piano accompaniment. The third staff is another vocal line with lyrics: "fi, achub, achub, a - - chub a'th dde - heulaw, a". The fourth staff is a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

Second system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is a vocal line with lyrics: "gwrando fi; Fel y gwar - eder dy rai anwyl: achub a'th dde - heulaw, a. gwrando". The second staff is a piano accompaniment. The third staff is another vocal line with lyrics: "gwrando fi;". The fourth staff is a piano accompaniment. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 4/4.

YMDDEYCHA, O DDEW.

11

First system of musical notation. It consists of four staves. The top staff is a vocal line in treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). The lyrics 'fi, achub, achub a'th dde - heulaw, a gwrando fi, achub' are written below the notes. The second and third staves are piano accompaniment in treble clef. The fourth staff is piano accompaniment in bass clef. The music features various note values including quarter, eighth, and sixteenth notes, as well as rests and accidentals.

Second system of musical notation. It also consists of four staves. The top staff continues the vocal line with lyrics 'a'th dde - heulaw a gwrando fi; Fel y gwar - ed'. The piano accompaniment continues on the second, third, and fourth staves. The system concludes with a final measure on each staff, marked with a double bar line.

er dy rai anwyl, Fel y gwar - ed - - - er dy rai

Fel y gwar - ed - - - er dy rai anwyl, Fel y gwar -

ed - - - er dy rai anwyl, Fel y gwar - ed - - -

Fel y gwar - ed - - - er dy rai

Detailed description: This system contains four staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains the lyrics 'er dy rai anwyl, Fel y gwar - ed - - - er dy rai'. The second staff continues the melody with 'Fel y gwar - ed - - - er dy rai anwyl, Fel y gwar -'. The third staff continues with 'ed - - - er dy rai anwyl, Fel y gwar - ed - - -'. The fourth staff is a bass clef and continues with 'Fel y gwar - ed - - - er dy rai'.

anwyl, Fel y gwar - ed - - er, Fel y gwar - ed - - - er dy rai

eder dy rai anwyl, Fel y gwar - eder dy rai

- er, Fel y gwar - ed - - - er dy rai

anwyl, Fel y gwar - ed - - - er dy rai

Detailed description: This system contains four staves of music. The first staff is a treble clef with a key signature of two sharps (F# and C#). It contains the lyrics 'anwyl, Fel y gwar - ed - - er, Fel y gwar - ed - - - er dy rai'. The second staff continues the melody with 'eder dy rai anwyl, Fel y gwar - eder dy rai'. The third staff continues with '- er, Fel y gwar - ed - - - er dy rai'. The fourth staff is a bass clef and continues with 'anwyl, Fel y gwar - ed - - - er dy rai'.

anwyl, dy rai anwyl, dy rai anwyl, dy rai anwyl:

anwyl, dy rai anwyl, dy rai a - - - nwyl:

a - - - nwyl, dy rai a - - - nwyl:

a - - - nwyl, dy rai a - - - nwyl:

Araf. *Araf iawn.*

achub a'th dde - heulaw, a gwrando fi.

achub a'th dde - heulaw, a gwrando fi.

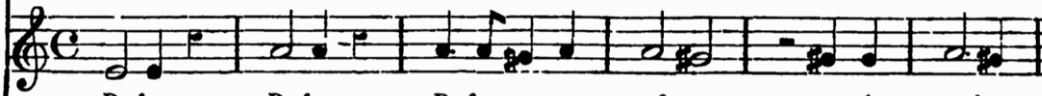
4

Largo. 78 = Teimladwy.

AIR.

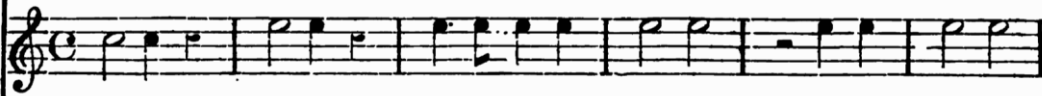

COUNTER.

Darfu, Darfu, Darfu am y cyflawn, ac ni esyd

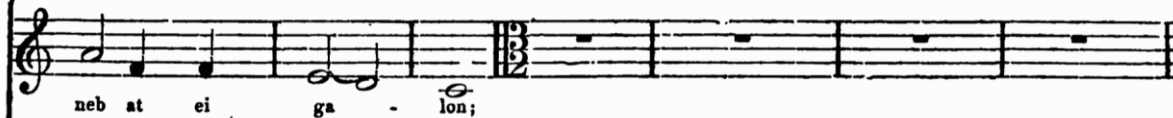
TENOR.

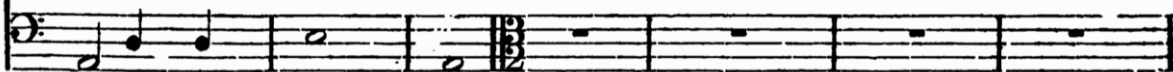
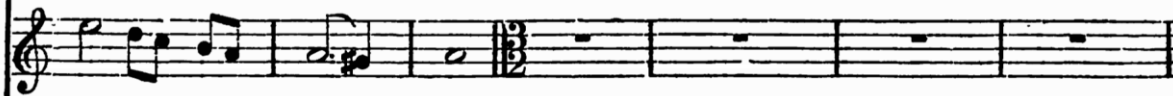
BASS.

a'r gwyr tru - garog, a'r gwyr tru-

neb at ei ga - lon;

*Rhoddwyd y testyn uchod er cof am y diweildar William Williams, Fron, aelod ffyddlon yn nghymdeithas cantorion Bethesda, o'i febyd i'w fedd.

garog a gy - merir ymaith, a gym - erir ymaith, a'r gwyr a'r

This system contains the first line of music with lyrics. It features a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The melody is written in a style typical of early 20th-century Welsh songbooks. Below the first line are three empty staves (treble, alto, and bass clefs) for accompaniment.

gwyr tru - garog a gy - merir ymaith, a gy - merir ymaith, a'r

This system contains the second line of music with lyrics. It continues the melody from the first system. Below the first line are three empty staves (treble, alto, and bass clefs) for accompaniment.

gwy, a'r gwy tru - garog, a'r gwy, a'r gwy tru - garog, a gy-

a'r gwy, a'r gwy tru - garog, a'r gwy tru - garog,

a'r gwy tru - garog, a'r gwy tru - garog,

a'r gwy, a'r gwy tru - garog,

merir ymaith, heb neb yn deall

a gy - merir ymaith,

a gy - merir ymaith, heb neb yn deall,

mai o flaen drygfyd y cy - merir y cyflawn ymaith, y cymerir y

Met. 116=

cyflawn ymaith, y cyflawn y - maith, Efe a i i dang.

5 Efe a i

The musical score is written for a voice and piano. It consists of two systems of four staves each. The first system has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The second system also has a vocal line (treble clef) and a piano accompaniment (bass clef). The lyrics are in Welsh and are placed below the vocal line.

System 1:

- Vocal line: nefedd, Efe a a, Efe a a - -
- Piano line: nefedd, Efe a - - - - -
- Vocal line: Efe a a - - - - - i dang-
- Piano line: i dang - nefedd, Efe a -

System 2:

- Vocal line: i dang - nefedd,
- Piano line: i dang - nefedd, Efe a a, Efe a -
- Vocal line: nefedd, Efe a a - - - - -
- Piano line: a, Efe a a - - - - -

Efe a i dang-

i dang - nefedd, i dang -

i dang - nefedd, Efe a i dang-

i dang - nefedd, Efe a i dang - nefedd, i dang-

nefedd, Efe a i dang - nefedd, Efe a i dangnefedd, Efe a

nefedd, Efe a i dang - nefedd, Efe a i dang-

nefedd, Efe a i dang - nefedd, Efe a i dang - nefedd, Efe a

nefedd, Efe a i dangnefedd, Efe a i dang-

& i dangnefedd, i dang - nefedd, Efe a & i dang - nefedd, Efe a
 nefedd, Efe a a i dangnefedd, Efe a & i dang-
 & i dangnefedd, i dangnefedd, Efe a
 nefedd, Efe a & i dangnefedd,

Unceiniaw.

Efe a &, Efe a &
 nefedd, Efe a & i dang - nefedd, Efe a &
 & i dang - nefedd, Efe a &, Efe a &
 Efe a & i dang - nefedd, Efe a &

i dang - nef - edd,

i dang - nef - edd,

i dang - nef - edd, Efe a â - i dang-

i dang - nef - edd, Efe a

Efe a â - i dang - nefedd, Efe a â i dang-

Efe a â i dang - nefedd, Efe a â, Efe a â i dang-

nefedd, Efe a â, Efe a â, Efe a â i dang-

â - i dang - nefedd, Efe a â, Efe a â - i dang-

6

p *Slow. pp* *f* *p*

nef - edd, i dang - nef - edd, hwy a orphwysant yn eu hystaf-
 nef - edd, i dang - nef - edd, hwy a orphwysant yn eu hystaf-
 nef - edd, i dang - nef - edd, hwy a orphwysant, yn eu hystaf-
 nef - edd, i dang - nef - edd, hwy a orphwysant

f *p* *ff*

elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystafelloedd, hwy a orphwys - ant yn eu hystaf-
 elloedd, hwy a or - phwysant hwy a orphwysant yn eu hystaf-
 elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystafelloedd, hwy a or-phwys - ant yn eu hystaf-
 hwy a or - phwysant hwy a or-phwysant yn eu hystaf-

elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystaf - elloedd,

elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystaf - elloedd,

elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystaf - elloedd, sef pob

elloedd, hwy a or - phwysant yn eu hystaf - elloedd,

sef pob un a rodia yn ei un-iondeb, sef pob un a

sef pob un a rodia yn ei un - iondeb, sef pob

un a rodia yn ei uniondeb, sef pob un a rodia yn ei un-

sef pob un a rodia yn ei un - iondeb, sef pob un a rodia

rodia yn ei un - iondeb, yn ei un - iondeb, yn ei un - ion - deb.

un a rodia yn ei uniondeb, yn ei un - ion - deb.

iondeb, pob un a rodia yn ei un - iondeb, yn ei un - ion - deb.

yn ei uniondeb, yn ei uniondeb, yn ei un - ion deb.

MOR HAWDDGAR YW DY BEBYLL.

Psalm lxxxiv. 1, 2, 4.

Y PERERIN, sef R. DAVIES, Llanelwy.

Moderato.

Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, Mor hawddgar yw dy

Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, O' Arglydd y

Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, Mor hawddgar

bebyll di, O Arglwydd y llu - oedd, Mor hawddgar
 dy bebyll di, O Arglwydd y llu - oedd,
 llu - oedd, O Ar - glwydd y llu - oedd,
 yw dy beb - yll di, dy bebyll di, O Arglwydd y llu - oedd,

yw dy bebyll di, dy bebyll di, O Arglwydd y llu -
 Mor hawddgar yw dy bebyll di, Mor hawddgar yw dy bebyll
 Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, O Arglwydd y
 Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, O Arglwydd y llu-

oedd, O Arglwydd y llu - oedd,
 di, O Arglwydd y llu - oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, - Mor hawddgar yw dy
 llu - oedd, O Arglwydd y llu - oedd, Mor hawddgar yw dy
 oedd, O Arglwydd y llu - oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, -

Mor hawddgar yw dy bebyll di, - dy bebyll di, O Arglwydd y
 bebyll di, dy bebyll di, O Arglwydd y llu - - oedd, O
 bebyll di, Mor hawddgar yw dy bebyll di, O
 - Mor hawddgar yw dy bebyll di, - O Arglwydd y llu-

First system of the musical score, consisting of four staves. The lyrics are written below the notes.

llu oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, O Ar - - glwydd y llu -

Ar glwydd y llu - - oedd, - - O Ar - glwydd y llur -

Ar glwydd y llu - - oedd, O Ar - glwydd y llu -

oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, - O Ar - glwydd y llu -

Second system of the musical score, consisting of four staves. The lyrics are written below the notes.

oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll

oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy

oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll di, O

oedd, Mor hawddgar yw dy bebyll di, dy bebyll

di, O Arglwydd y llu - oedd, O Arglwydd y llu - oedd.

beyll di, O Arglwydd y lluoedd, Arglwydd y llu - oedd.

Arglwydd y llu - oedd, O Arglwydd y llu - oedd.

di, O Arglwydd y llu - oedd, O Arglwydd y llu - oedd.

VERSE—Tri Llais.

Andante.

TREBLE. Fy enaid a hir - aetha, ie, Fy enaid a hir - aetha,

TENOR. ie, Fy enaid a hir - aetha,

BASS. ie, ie, - - - hir-

ie, Fy enaid a hir - aetha ac a fflisia am gyn - teddau'r

ie, Fy enaid a hir - aeth - a ac a fflisia am gyn - teddau'r

aetha, ie, hir - aeth - a ac a fflisia am gyn - teddau'r

Arglwydd, ie, - hir - aetha am - gyn - teddau'r Arglwydd:

Arglwydd, hir - aeth-a, - hir - aetha am gyn - teddau'r Arglwydd:

Arglwydd hir - aeth-a, hir - aetha am gyn - teddau'r Arglwydd:

SEMI-CHORUS. *p* *Grave*

First system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is the vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are: "nghalon am cnawd a waeddant, - a waeddant am y Duw". The second staff is a piano accompaniment line, also in treble clef. The third staff is another vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "nghalon a'm cnawd a waeddant - a waeddant am y Duw". The fourth staff is a piano accompaniment line, in bass clef. Dynamics include *p* (piano) and *fy* (forte).

Second system of the musical score. It consists of four staves. The top staff is the vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "byw, fy nghalon a'm cnawd a waeddant - a waeddant am y Duw". The second staff is a piano accompaniment line, also in treble clef. The third staff is another vocal line, starting with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "byw, fy nghalon a'm cnawd a waeddant, a waeddant am y Duw". The fourth staff is a piano accompaniment line, in bass clef. Dynamics include *p* (piano) and *fy* (forte).

byw, a waeddant, a waeddant, a waeddant am y Duw byw, fy

a waeddant am y Duw byw, fy nghalon a'm cnawd, fy

byw, a waeddant am y Duw byw, fy nghalon a'm

a waeddant, a waeddant, a waeddant am y Duw byw,

nghalon a'm cnawd a waeddant, a waeddant am y Duw byw.

nghalon a'm cnawd a waeddant, waeddant am y Duw byw.

cnawd a waeddant, a waeddant am y Duw byw.

fy nghalon a'm cnawd a waeddant am y Duw byw.

TENOR SOLO.

Andante.

Fy enaid a hir - aeth - a, ie, Fy enaid a hir - aeth - a

ACCOMPANIMENT.

ac - - a frys - ia, ie, Fy enaid a hir - aeth - a, hir-

First system of musical notation. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: aetha - a ac - - a - flysia am gyn - teddau'r Arglwydd, The piano accompaniment consists of two staves (treble and bass clefs) with chords and single notes.

Second system of musical notation. The vocal line (treble clef) contains the lyrics: hir - aetha, hir - aeth - a am gyn - teddau'r Arglwydd. The piano accompaniment continues with two staves (treble and bass clefs).

CHORUS. *Allegro.*

Gwynfyd pre - swyl - wyr dy dŷ: yn was - - - - - tad

Gwynfyd pre - swyl - - - - - wyr dy

yth fol - ianant, yn was - - - - - tad yth fol - ian - ant, Gwynfyd pre-

Gwyn fyd pres - wyl - wyr, pres - wyl - wyr dy
 dŷ, pre - swyl - wyr dy dy, pre - swyl - wyr dy dŷ:
 Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy dŷ: yn was-tad yth fol - ian - ant;
 swyl - - - - - wyr dy dŷ: yn

dŷ, yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;
 yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth - - fol-
 Gwyn fyd pre - swyl - - - - -
 wastad y'th fol - ianant, pre - swyl - wyr dy dŷ, pre - swylwyr dy

First system of the musical score, consisting of four staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat), and the time signature is common time (C). The melody is written on the top staff, with lyrics underneath. The bass line is on the bottom staff.

Gwyn fyd pre - swyl - - - - - wyr dŷ dŷ: yn
 ian - ant, yn was - - - - - tad yth fol - ianant, yn
 - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ian - ant,
 dŷ, Gwyn fyd pre - swyl

Second system of the musical score, consisting of four staves. It continues the melody and bass line from the first system.

wastad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl - - - - -
 was - tad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy dŷ: yn
 yth fol - ian - ant, yn wastad
 wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant, yn

First system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "wyr dy dŷ: yn was - - - tad". The second staff is a piano accompaniment line with lyrics: "wastad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl". The third staff is a vocal line with lyrics: "yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ian - ant, yn". The fourth staff is a piano accompaniment line with lyrics: "was - - - tad yth fol - ian - ant, yn wastad".

Second system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol -". The second staff is a piano accompaniment line with lyrics: "- wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol -". The third staff is a vocal line with lyrics: "was - - - tad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol -". The fourth staff is a piano accompaniment line with lyrics: "yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol -".

ian - ant, - yn wastad yth fol - ianant; Gwyn fyd pre - swylwyr dy

ianant, - yn wastad yth fol - ianant;

ianant, - yn wastad yth fol - ianant, Gwyn fyd preswylwyr dy dŷ: yn

ianant, - yn wastad yth fol - ianant, Gwyn fyd pre-

dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant; Gwyn fyd preswylwyr dy

Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant, Gwyn fyd pre-

wastad yth fol - ianant, Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn

swylwyr dy dŷ, Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant,

dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;

swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;

wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;

Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;

Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy dŷ: yn was - - - tad

Gwyn fyd pre - swyl

yn wastad yth fol - ianant, yn was - tad

Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ, pre - swylwyr dy dŷ: - yn

First system of the musical score. It consists of four staves. The first three staves are in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The fourth staff is in bass clef with the same key signature. The lyrics are written below the staves.

yth fol - ianant; Gwyn fyd pre - swyl

- wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant,

yth fol ianant, yth fol ian - ant, yn was - - - - - tad

was - - - - - tad yth fol - ian - ant, - yn wastad yth fol -

Second system of the musical score. It consists of four staves. The first three staves are in treble clef with a key signature of two flats. The fourth staff is in bass clef with the same key signature. The lyrics are written below the staves.

- - - - - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant,

yn wastad yth fol - ian - ant, yn was - - - - -

yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant, yn

ian ant; Gwyn fyd pre - swyl

yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ian -
 - tad yth fol - ian - - - ant, yn
 wastad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl
 - - - wyr dy dŷ: yn was - - -

ant, yn wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian -
 wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian - ant, yn was -
 - - - wyr dy dŷ: yn was - - -
 - tad yth fol - ian - - - ant,

First system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "ant, yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant,". The second staff is a vocal line with lyrics: "tad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant,". The third staff is a vocal line with lyrics: "tad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant,". The fourth staff is a vocal line with lyrics: "yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant,". The tempo marking "Rall." appears above the first and third staves.

Second system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;". The second staff is a vocal line with lyrics: "yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;". The third staff is a vocal line with lyrics: "yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;". The fourth staff is a vocal line with lyrics: "yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol - ianant;".

Largo. ff

Vivace—con Spirito.

Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ, pre - swylwyr dy dŷ, Gwyn fyd pre - swyl

Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ, pre - swylwyr dy dŷ,

Gwyn fyd pre - swyl

Gwyn fyd pre - swyl

First system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "wastad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre-". The second staff continues the vocal line with lyrics: "- - wyr dy dŷ, Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy". The third staff continues the vocal line with lyrics: "Gwyn fyd pre - swyl". The fourth staff is a piano accompaniment line with lyrics: "wyr dy dŷ: pre-".

Second system of the musical score. It consists of four staves. The first staff is a vocal line with lyrics: "swyl - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant; Gwyn fyd pre-". The second staff continues the vocal line with lyrics: "dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ianant,". The third staff continues the vocal line with lyrics: "- wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant,". The fourth staff is a piano accompaniment line with lyrics: "swyl - - - - - wyr dy dŷ,".

swylwyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol -

yn wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ianant, yn

Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol -

Gwyn fyd pre - swyl - wyr dy dŷ, Gwyn fyd pre - swylwyr dy dŷ: yn

ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl - - - - -

wastad yth fol - ian - ant, yn wastad

ian - ant; Gwyn fyd pre - swyl - - - - -

wastad yth fol - ian - ant, yn wastad yth

First system of the musical score, consisting of four staves. The melody is written on the first three staves, and the bass line on the fourth. The lyrics are written below the staves.

- - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol-
 yth fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol-
 - - - - - wyr dy dŷ: yn wastad yth fol-
 fol - ian - ant, yn wastad yth fol - ianant, yn wastad yth fol-

Adagio.

Second system of the musical score, consisting of four staves. The tempo is marked 'Adagio'. The melody is written on the first three staves, and the bass line on the fourth. The lyrics are written below the staves.

ianant, yn wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian - ant.
 ianant, yn wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian - ant.
 ianant, yn wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian - ant.
 ianant, yn wastad yth fol - ian - ant, yth fol - ian - ant.

GRASLAWN A THRUGAROG YW YR ARGWYDD. Psalm cxlv. 8, 9, 21. 47
 AWENYDD, sef DAVID ROBERTS, Bethesda.

Graslawn a thru- gar - og yw yr Arglwydd,

Graslawn a thru- gar - og yw yr

Graslawn a thru-

Graslawn a thru- gar - og yr yw Arglwydd, a thru-

Graslawn a thru- gar - og yw yr Arglwydd, a thru- gar - og yw yr Arglwydd, a thru-

Arglwydd, a thru- gar - og yw yr Arglwydd, Gras - lawn a thru- gar - og yw yr

gar - og yw yr Argwydd, a thru - gar - og yw yr Argwydd Graalawn a thru-

gar - og yw yr Argwydd, a thru - gar - og, Graalawn a thru - gar - og, a thru-

gar - og yw yr Argwydd, Graalawn a thru - gar - og yw yr Argwydd, a thru-

Argwydd, Graalawn a thru - garog yw yr Argwydd, Graalawn a thru-

gar - og yw yr Argwydd;

gar - og yw yr Argwydd; hwyr - frydig i lid, a mawr ei dru - garedd, hwyr-

gar - og yw yr Argwydd;

gar - og yw yr Argwydd;

The first system of the musical score consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp (F#). The second staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The third staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The fourth staff is a bass clef with a key signature of one sharp. The lyrics 'frydig i lid, a mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - gar - edd;' are written below the second staff.

The second system of the musical score consists of four staves. The top staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The second staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The third staff is a treble clef with a key signature of one sharp. The fourth staff is a bass clef with a key signature of one sharp. The lyrics 'Gras - lawn a thru -' are written below the top staff, 'Gras - lawn a thru - gar - og yw yr' below the second staff, and '.Gras - lawn a thru - gar - og yw yr Ar - glwydd, a thru -' below the third staff.

Graslawn a thru - gar - og, a thru - gar - og yw yr Ar - glwydd,

gar - og yw yr Ar - glwydd, a thru - gar - og yw yr Ar - glwydd,

Ar - glwydd, Gras - lawn a thru - gar - og, a thru - gar - og yw yr

gar - og yw yr Ar - glwydd, Gras - lawn a thru - gar - og yw yr

Gras - lawn a thru - gar - og yw yr Ar - glwydd, Gras - lawn a thru-

Graslawn a thru - gar - og yw yr Arglwydd; hwyr - fryd - ig i lid, a

Arglwydd, a thru - gar - og yw yr Arglwydd; hwyr - fryd - ig i lid, a

Arglwydd, a thru - gar - og yw yr Arglwydd; hwyr - fryd - ig i lid, a

garog a thru - gar - og yw yr Arglwydd; hwyr - fryd - ig i lid, a

mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - gar - edd.

mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - gar - edd.

mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - gar - edd.

mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru - garedd, a mawr ei dru gar - edd.

TRIO.

Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da-

Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da - ionus yw yr Arglwydd i

Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da - ionus yw yr

ionus yw yr Arglwydd i bawb: a'i dru - gar - edd sydd ar ei holl weith-

bawb, yw yr Arglwydd i bawb: a'i dru - gar - edd sydd ar ei holl weith-

Arglwydd, yw yr Arglwydd i bawb: a'i dru - gar - edd sydd ar ei holl weith-

redoedd; Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da - ionus yw yr Arglwydd i

redoedd; Da - ionus yw yr Arglwydd i bawb, Da - ion - us yw yr Arglwydd i

redoedd; Da * ion - us yw yr Arglwydd i bawb, Da - ionus yw yr Arglwydd i

bawb, Da - ionus yw yr Argwydd i bawb: a'i dru - gar - edd

bawb, Da - ion - us yw yr Argwydd i bawb: a'i dru - gar - edd

bawb, Da - ionus yw yr Argwydd i bawb: a'i dru - gar - edd

sydd ar ei holl weithredoedd, a'i dru - garedd sydd ar ei holl weithredoedd.

sydd ar ei holl weithredoedd, a'i dru - gar - edd sydd ar ei holl weithredoedd.

sydd ar ei holl weithredoedd, a'i dru - garedd sydd ar ei holl weithredoedd.

CHORUS.

First system of the chorus, consisting of four staves. The first three staves are vocal parts (Soprano, Alto, and Tenor) and the fourth is the bass line. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The lyrics are: Traetha fy ngenau fol - - - iant yr Arglwydd: Traetha fy ngenau fol - - iant yr Arglwydd: Traetha fy ngenau

Second system of the chorus, consisting of four staves. The lyrics continue: a ben - dithied pob cnawd ei enw sanctaidd ef, a ben - dithied pob cnawd ei enw sanctaidd ef, a ben-fol - - - iant yr Arglwydd: a ben - dithied pob cnawd ei Traetha fy ngenau fol - - - iant yr Arglwydd:

a ben - dithied pob cnawd ei enw sanctaidd ef,
 dithied pob cnawd ei enw sanctaidd, ei enw sanctaidd ef,
 enw sanctaidd ef, a ben - dithied pob
 a ben - dithied pob cnawd ei enw sanctaidd ef, a ben-
 a ben - dithied pob cnawd ei enw sanctaidd, ei enw sanctaidd
 a ben - dith - ied pob cnawd ei enw sanctaidd ef;
 cnawd ei enw sanctaidd ef, a ben - dith - ied pob cnawd ei
 dith - ied pob cnawd ei enw sanctaidd ef; Traetha fy

ef; Traetha fy ngenau foliant yr Arglwydd,

Traetha fy ngenau foliant, Traetha fy ngenau foliant yr

enw, ei en - w sanctaidd ef; Traetha fy ngenau

ngenau fol - - - iant yr Arglwydd, Traetha fy

Traetha fy ngenau foliant, foliant yr Arglwydd, Traetha fy ngenau

Arglwydd, Traetha fy ngenau foliant yr Arglwydd, Traetha fy ngenau

foliant yr Arglwydd, Traetha fy ngenau fol - iant yr

ngenau foliant yr Arglwydd, foliant yr Arglwydd, Traetha fy ngen - au

fol - - iant yr Argwydd, Traetha fy ngenau

foliant yr Argwydd, Traetha fy ngenau foliant yr Argwydd,

Argwydd, Traetha fy ngenau foliant yr Argwydd,

foliant yr Argwydd, Traetha fy ngenau fol - - -

fol - - iant yr Argwydd, foliant yr Argwydd: a ben-

Traetha, Traetha fy ngenau foliant yr Argwydd:

Traetha fy ngenau fol - - iant yr Argwydd: a ben-

- iant yr Argwydd, fol - - iant yr Argwydd:

Third system of musical notation. The melody is written on a single staff in treble clef. The lyrics are: dithied pob cnawd ei en - w sanctaidd ef, a ben dithied pob.

Fourth system of musical notation. The melody is written on a single staff in treble clef. The lyrics are: cnawd ei en - w sanctaidd ef byth ac yn dra - gyw - ydd.

Fifth system of musical notation. The melody is written on a single staff in treble clef. The lyrics are: cnawd ei en - w sanctaidd ef byth ac yn dra - gyw - ydd.

Sixth system of musical notation. The melody is written on a single staff in treble clef. The lyrics are: cnawd ei en - w sanctaidd ef byth ac yn dra - gyw - ydd.

Seventh system of musical notation. The melody is written on a single staff in treble clef. The lyrics are: cnawd ei en - w sanctaidd ef byth ac yn dra - gyw - ydd.

CYNWYSIAD.

BEIRNIADAETH

	TUDAL.
Parch. E. Stephen	3
" J. Mills.	8
" J. D. Edwards	9

YR ANTHEMAU.

Ymddyrcha, O Dduw	1
Darfu am y Cyfiawn	14
Mor hawddgar yw dy bebyll	24
Graslawn a thrugarog yw yr Arglwydd	47

GWELLIANT GWALLAU.

- Tudal. 8, llinell 14, yn lle "can," darllener "can."
- " 36, *Alto*, *Crotchet* olaf yn y Ban 2il, F.
 - " 37, *Tenor*, *Crotchet* cyntaf yn y Ban 4ydd, C.
 - " 39, *Treble*, *Lleddf* ar G yn y Ban 9fed.
 - " 41, *Tenor*, *Lleddf* ar C yn y Ban 6ed.
 - " " *Bass*, *Lleddf* ar G yn y Ban 8fed.
 - " 42, *Tenor*, *Lleddf* ar D yn y Ban 1af.
 - " 43, *Treble*, *Crotchet* olaf yn y Ban 1leg, C.

LLYFRAU CYHOEDDEDIG GAN W. OWEN.

Yn barod i'r Wasg, ac a gyhoeddir yn ebrwydd,
 Ieithadur Cymraeg, seiliedig ar Egwyddor-
 ion Cyffredinol Iaith. Gan R. I. Prys.
 Cyhoeddir y gwaith mewn oddeutu ugain
 o Rifynau 8plyg bychan (*foolscap 8vo*), 6d.
 yr un, ac hefyd mewn pedair Rhan, 2s.
 6d. yr un. Bydd pob Rhan yn gyflawn
 ynddi ei hun; ac ni fydd y'neb a gymmero
 y gyntaf a'r ail yn ymrwymo i dderbyn y
 ddwy arall.

GRAMADEG. { RHAN I.—Llythyræth.
 { RHAN. II.—Geiryddiaeth a Chystrawen.
 TRAETHODEG. { RHAN III.—Rhesymeg.
 { RHAN. IV.—Areitheg.

Caiff y Llyfrwerthwyr a'r Dosparthwyr a anfonont
 archiadau am nifer o'r gwaith, mewn llythrau rhag-
 daledig at yr awdwr i Lanrhyddlad, Mon, neu at W.
 Owen, Argraffydd, Pool lane, Caernarfon, y Pris cyff-
 redin am eu trafferth.

Geiriadur Bywgraffyddol, yn cynnwys Hanes
 Prif Enwogion pob oes a chenedl; yn
 enwedig Enwogion Cymreig: yn yr hwn y
 cynnwysir Elfennau Hanesyddiaeth Gyff-
 redinol. Gan y Parch. Owen Jones,
 Manchester. Cyhoeddir y Gwaith yn
 rhifynau 3c. yr un. Bydd y 4ydd rhifyn
 yn barod Gorphenaf 1, 1854.

Y Perl Cerddorol, yn cynnwys Tonau ac An-
 themau Cysegredig a Moesol. Gan W.
 Owen, Prysgol. Cyf. I., 2s. Bydd y 3ydd
 rhifyn o'r 2il gyfrol yn barod Awst 1, 1854

Y Cerddor Cenedlaethol, sef Casgliad o
 Donau, Anthemau, a Darnau Gosodedig,
 wedi eu dethol o weithiau yr Awduron
 Goreu. Dan Olygiad W. Owen. I'w
 gyhoeddi mewn 15 o rifynau 4c. yr un.
 Bydd rhifyn 14 yn barod Mehefin 1, 1854
 Anthem ar Essay 42. 10, &c. Gan O. Davies.
 (Eos Llechid.) 6ch.

Yr Eos Ddirwestol, yn cynwys Hymnau
 addas i'w canu mewn cyfarfodydd dir-
 westol, ynghydag amrywiaeth o gyfan-
 soddiaid ereill, barddonol a rhyddieithol.
 6ch.

Seren Bethlehem, sef Casgliad o Garolau
 wedi eu dethol o Weithiau Prif Feirdd
 Cymru. 6ch.

Awdl ar yr Adgyfodiad. Gan R. M. Willam-
 son. (Bardd Du Mon.) 6ch.

Arweiniad i'r Gramadeg Cymraeg. 2g.

Y Caniedydd, sef Pigion o Hymnau i wobrwyo plant
 yr vsgolion sabbthol. $\frac{1}{2}$ c.

Anthemau Bethesda, 1851. 1s. 4c. Eto, 1852. 1s. 6ch

PAPURAU AT YSGRIFENU CERDDORIAETH.

6plyg *Crown*, 3s. y *quire*, 288 t. d. yr un blyg ag
 'Anthemau Bethesda, 1853.'

8plyg *Foolscap*, 2s. y *quire*, 384 t. d. yr un blyg a'r
 'Cerddor Cenedlaethol.'